

บทที่ 2

เอกสารและงานการศึกษา ค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานการศึกษา ค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ศึกษา ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นฐานในการกำหนดแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง โดยนำเสนอแนวคิด และหลักการต่างๆ ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิด หลักการ การกระจายอำนาจการถ่ายโอนการจัดการศึกษาไปยังภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. งานการศึกษา ค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดในการศึกษา ค้นคว้า

แนวคิด หลักการ การกระจายอำนาจการถ่ายโอนการจัดการศึกษาไปยังภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นรัฐธรรมนูญที่เกิดจากกระแสการเรียกร้องและการมีส่วนร่วมในการร่างของประชาชนครั้งสำคัญที่สุด นับได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาอย่างชัดเจนสมบูรณ์ที่สุด โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา สาระสำคัญๆ ทางการศึกษา มีดังนี้

มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 78 รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วทั้งประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มี

ความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

มาตรา 282 ภายใต้บังคับมาตรา (ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้) รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น รัฐธรรมนูญได้กำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อย่างน้อย 8 ประการ คือ

1. เน้นการเป็นอิสระ แต่ต้องไม่เกิดความแตกแยกในชาติ
2. เน้นสิทธิที่จะได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ความเป็นอิสระของท้องถิ่นในด้านต่างๆ มีมากขึ้น
5. องค์ประกอบขององค์กรนิติบัญญัติ และการบริหารของท้องถิ่น
6. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งและถอดถอนบุคลากรท้องถิ่น
7. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเสนอให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
8. กำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บำรุงศิลปวัฒนธรรมและ

สิ่งแวดล้อม

มาตรา 284 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลาย ย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ได้แยกออกเป็นข้อเป็นส่วน คือ

การกำหนดอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญ

มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีสิทธิจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพ ตามความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐแต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

แนวคิดการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา

4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากร ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ระบบประเมิน การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและ

ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น

มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้ง การเสนอแนะ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุน การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง การกระจายอำนาจทางการศึกษา

พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2544, หน้า 4-12)

มาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 กำหนดให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์กร บริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อ ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง และอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและ เงินรายได้ ดังต่อไปนี้

ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 23 (9) มาตรา 24 (6) และมาตรา 25 (9)

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2543 จัดทำโดย คณะกรรมการกระจายอำนาจ กำหนดให้งานด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและการกีฬา เป็นสาระหลัก ในพันธกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย งานส่งเสริมอาชีพ งานสวัสดิการ การสังคมสงเคราะห์ พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส งานนันทนาการ (การส่งเสริมกีฬา จัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ) งานการศึกษา (การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ)

เมื่อมีกฎหมายทั้ง 3 ฉบับ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 การดำเนินการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย คณะรัฐมนตรี ได้มีมติให้ความเห็นชอบแผนเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2543

หลังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ประกาศใช้แล้วปีกว่า (14 สิงหาคม 2542) ในแผนการกระจายอำนาจ มีหลักการเพื่อรองรับการถ่ายโอนประการหนึ่งว่า การดำเนินการภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางด้าน เช่น ด้านการจัดการศึกษา ต้องการความชำนาญในวิชาชีพเฉพาะและความมีเอกภาพในการจัดบริการสาธารณะ จำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายมาตรฐานการจัดการ การจัดทรัพยากร การกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ในขณะที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดรายละเอียดขอบเขตการถ่ายโอน ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติการถ่ายโอน งานส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านการศึกษา ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2544 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ คือ ให้กระทรวงศึกษาธิการและพื้นที่การศึกษา กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการกระจายอำนาจเร่งรัดในการสร้างความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาเอง โดยกำหนดให้มีคณะทำงานเฉพาะด้าน เพื่อดำเนินการเรื่องนี้โดยเฉพาะและให้มีการรายงานความก้าวหน้าให้คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ทราบอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษา ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2547 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6 องค์ประกอบ คือ

1. ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา
2. แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา หรือแผนพัฒนาการจัดการศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับประเภทและรูปแบบการศึกษา
3. วิธีการบริหารและการจัดการศึกษา
4. การจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษา
5. ระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้อง กับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน
6. ความเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2547 ให้ชะลอการดำเนินการถ่ายโอนสถานศึกษา ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากยังขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติหลายประการ เช่น เงื่อนไขประกอบการประเมินความพร้อม ที่ระบุในกฎกระทรวงฯ และปัญหาสถานภาพตามกฎหมายของสถานศึกษาภายหลังการถ่ายโอน ฯลฯ และให้กระทรวงศึกษาธิการหรือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติก่อน

คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ประชุมเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2548 มีมติเห็นควรให้เสนอ คณะรัฐมนตรี ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2547 เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับข้อเท็จจริง และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการยื่นคำขอประเมินความพร้อม ได้ทันก่อนเริ่มต้นปีการศึกษา 2549

ในวันที่ 30 สิงหาคม 2548 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติยกเลิก มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2547 และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 คณะรัฐมนตรี ได้เห็นชอบ ในหลักการแนวทางการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้แบ่งระดับสถานศึกษาที่จะถ่ายโอน ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด รับโอนได้ไม่เกิน 3 โรง โดยแบ่งออกเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกิน 1 โรง และอีก 2 โรง อาจเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษา หรือโรงเรียนขยายโอกาส
2. เมืองพัทยาและเทศบาลที่เคยจัดการศึกษา รับโอนได้ไม่เกิน 2 โรง ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษา หรือโรงเรียนขยายโอกาส
3. เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ไม่เคยจัดการศึกษารับโอนได้ไม่เกิน 1 โรง ในระดับประถมศึกษา
4. กรุงเทพมหานคร ให้กระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันพิจารณาจำนวนสถานศึกษาที่จะรับถ่ายโอน

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินคณะรัฐมนตรีได้กำหนดหลักการในการถ่ายโอนบุคลากรบนพื้นฐานของความสมัครใจไว้ดังนี้

1. กรณีบุคลากรสมัครใจ ให้ตัดโอนทั้งอัตราและตัวบุคคลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. กรณีบุคลากรไม่ประสงค์โอนไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถช่วยราชการในสถานศึกษานั้นต่อไปได้ แต่ไม่เกิน 2 ปีการศึกษา เมื่อไม่ประสงค์จะโอนไปก็ให้กลับไป

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้ ในกรณีมีอัตราที่ขาดอันเนื่องมาจากการถ่ายโอน รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณหรืออัตราเพื่อบรรจุทดแทน ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกระทรวงศึกษาธิการแล้วแต่กรณี

และกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ที่ต้องการจัดการศึกษา ได้ยื่นคำขอประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อสำนักงานเขตพื้นที่ ก่อนวันเริ่มต้นปีการศึกษาไม่น้อยกว่า 180 วัน โดยระบุความต้องการไว้ใน 3 กรณี คือ การจัดตั้งสถานศึกษาขั้นใหม่ การเปลี่ยนแปลงประเภทการจัดการศึกษา การรับโอนการจัดการศึกษา

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การถ่ายโอนการจัดการศึกษาไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติไว้แล้วตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ ทั้งนี้ จะต้องมีความพยายามที่ช่วยยกระดับการบริหาร และการจัดการศึกษา เพิ่มระดับความคิดริเริ่ม ความรับผิดชอบและความสามารถ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของการจัดการศึกษาโดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพราะเชื่อว่าการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการศึกษา ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะมีผลกระทบในทางที่ดีต่อความพยายามในการปฏิรูปการศึกษา

การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2544, หน้า 26-31) เนื่องจากแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. 2545 - 2559) ที่จัดทำขึ้นเป็นการจัดทำภายใต้กรอบแห่งบทบัญญัติของกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และพระราชบัญญัติเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการศึกษาภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงสามารถนำนโยบายที่เหมาะสมกับศักยภาพความต้องการ และความพร้อมไปปฏิบัติได้ โดยกระทรวงมหาดไทย ได้เสนอแนะยุทธศาสตร์การนำแนวนโยบายไปสู่การปฏิบัติดังนี้

1. แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษา

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความพร้อมและศักยภาพ เมื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินงาน การรับผิดชอบการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้ 2 แบบ คือ

1.1 การดำเนินการจัดการศึกษาเอง โดยดำเนินการได้ 2 กรณี คือ

1.1.1 ดำเนินการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเองภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.2 ดำเนินการรับถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษา ที่รัฐจะถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษาของรัฐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บริหารจัดการศึกษา

สำหรับการดำเนินการทั้ง 2 กรณี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านการประเมินความพร้อมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมิน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

1.2 การดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นการดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการศึกษา ทรัพยากรอื่น ๆ รวมทั้งการเสนอแนะ และร่วมพัฒนาการศึกษา

2. การพิจารณาความพร้อมในการจัดการศึกษาพิจารณาจากลักษณะและการแบ่งกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

2.1 ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาอยู่แล้ว ดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน ในความรับผิดชอบของท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ตามความต้องการของประชาชน

2.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้จัดการศึกษา ดำเนินการบริการทางการศึกษาแก่ประชาชน ในความรับผิดชอบของท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความเหมาะสมความพร้อม และความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้ ภายใต้การประเมินความพร้อมตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.2 การแบ่งกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดกรอบภารกิจจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

2.2.1 กลุ่มความพร้อมสูง ควรดำเนินการกิจ

2.2.1.1 การศึกษาก่อนพื้นฐาน

2.2.1.2 การศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 2.2.1.3 การส่งเสริมอาชีพ การศึกษานอกระบบ
- 2.2.1.4 กิจกรรมเด็ก เยาวชน การกีฬาันทนาการ
- 2.2.1.5 บำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.2.2 กลุ่มความพร้อมปานกลาง ควรดำเนินการกิจ
 - 2.2.2.1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน (การศึกษาระดับก่อน
ประถมศึกษา)
 - 2.2.2.2 การส่งเสริมอาชีพ การศึกษานอกระบบ
 - 2.2.2.3 กิจกรรมเด็ก เยาวชน การกีฬาันทนาการ
 - 2.2.2.4 มีบำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.2.3 กลุ่มความพร้อมต่ำ ควรดำเนินการกิจ
 - 2.2.3.1 การส่งเสริมอาชีพการศึกษานอกระบบ
 - 2.2.3.2 กิจกรรมเด็ก เยาวชน การกีฬาันทนาการ
 - 2.2.3.3 บำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 2.2.3.4 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ
- 3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดการศึกษาพิจารณาจาก
 - 3.1 ความต้องการและข้อคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น
 - 3.2 ความคิดเห็นของสภาท้องถิ่น
 - 3.3 ข้อมูล ข้อเท็จจริง (จำนวนโรงเรียน จำนวนเด็ก สภาก่อตั้ง ฯลฯ)
 - 3.4 ข้อคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่จะโอน
 - 3.5 ศักยภาพของท้องถิ่น (คน เงิน พัสดุ การจัดการศึกษา)

คน ได้แก่ ศักยภาพในการบริหารการศึกษาของนักบริหารการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
อัตรากำลังบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เงิน ได้แก่ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น จะเพิ่มขึ้น
และได้รับอุดหนุนจากรัฐเพิ่มขึ้น ตลอดจนได้รับสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ

พัสดุ ได้แก่ ความต้องการทางด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ อาคาร
สถานที่ที่มีที่รับโอน ที่จะให้มี ให้เป็น ให้เกิด ที่จะขอสนับสนุน

การจัดการ ได้แก่ ศักยภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความสนใจ ความสามารถ วิสัยทัศน์ ต่อการจัดการศึกษา และการจัดการโครงสร้างการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. การใช้แผนเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาระดับความพร้อมและศักยภาพแล้ว จะนำแนวนโยบายตามกรอบภารกิจ ซึ่งสอดคล้องกับระดับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และหรือแผนปฏิบัติการการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการดำเนินการ ดังนี้

4.1 กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน ครอบคลุมภารกิจตามกฎหมาย ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่อย่างทั่วถึง

4.2 ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดความต้องการ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการตามแผนและร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผน

4.3 ใช้แผนเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ และสนองตอบปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

4.4 การกำหนดกิจกรรมโครงการในแผน ต้องมุ่งหลักความเป็นไปได้และประโยชน์สูงสุดที่ประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับ

4.5 การประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้สื่อและวิธีการทุกรูปแบบ ที่แจ่มแจ้งให้ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรเอกชน ให้รู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและแผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปะ เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือจากทุกฝ่าย

4.6 การระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากทุกฝ่าย สร้างความตระหนักในความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้แก่ กลไกทางสังคมทุกส่วน ทั้งกลุ่มประชาชน ภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นทุกรูปแบบ ทั้งการสนับสนุนกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ ตลอดจนความคิดเห็นหรือการติดตาม ตรวจสอบ เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

4.7 การเตรียมความพร้อมในการรับผิดชอบจัดการศึกษา โดยการปรับโครงสร้างการบริหารกิจกรรม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ กรอบความคิด และพัฒนาเทคนิคการบริหารจัดการศึกษา ให้บุคลากรของท้องถิ่น

สามารถจัดการศึกษาได้ ตามเกณฑ์มาตรฐานตลอดจนจัดระบบนิเทศ ประเมิน ผลการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพและประสิทธิผล

กรมการปกครอง สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2544, หน้า 2) กล่าวถึง ภารกิจของการจัดการศึกษาท้องถิ่น

1. การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาความพร้อมแก่เด็กตั้งแต่วัยแรกเกิด ถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เต็มตามศักยภาพและมีความพร้อม ในการเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาและวางรากฐานชีวิต การเตรียมความพร้อมของเด็ก ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์บุคลิกภาพ สังคม และสติปัญญา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการความสนใจ ความถนัดของตนเอง ทางด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถในการประกอบงานอาชีพ และทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เรียนรู้จักคุณธรรม และมีความสำนึกในความเป็นไทย

3. การจัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ เป็นการจัดการบริการหรือส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งการรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. การจัดการส่งเสริมกีฬานันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชน เป็นการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมเด็กและเยาวชนแก่เด็กและเยาวชน ประชาชนทั่วไปอย่างหลากหลาย

5. การดำเนินงานด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการดำเนินกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น เป้าหมายของการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

โชคชัย คำแหง (2549, หน้า 42-50) ได้กล่าวถึงแนวนโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

การบริหารงานบุคคล มีการวางแผนงานบุคคล เพื่อใช้ในการประสานข้อมูล และเป็นข้อมูลในการนำเสนอพิจารณาสรรหาบุคลากร พร้อมทั้งใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่

เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์สวัสดิการ ค่าตอบแทนเพียงพอและเหมาะสมกับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง โดยมีเป้าหมายให้มีการวางแผน งานบุคคลทางการศึกษาตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยครู คณาจารย์บุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกฎหมาย และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดย มีมาตรการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านการศึกษา โดยให้สถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนงานบุคคลทางการศึกษาตามความต้องการ และตามเกณฑ์ที่กำหนดมีการจัดสรรทรัพยากรในการส่งเสริม พัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์ หรือผลงานที่ดีเด่นเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติ มีการจัดทำเกณฑ์และดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการจัดตั้งชมรม หรือองค์กรวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาวิชาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ และระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ความรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

การบริหารงานงบประมาณ/เงิน มีการระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งด้านงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สินในประเทศจากรัฐ บุคคล องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษาและจัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากเงินงบประมาณ ทรัพย์สินและทรัพยากรที่ได้รับการสนับสนุนในประเทศจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กร สถาบัน รวมทั้งจากต่างประเทศและภาษี เพื่อการศึกษาในอัตราส่วนที่เหมาะสมของงบประมาณทั้งหมด ในปีงบประมาณนั้นๆ และมีการส่งเสริมสนับสนุน หน่วยงานให้มีการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยมีมาตรการที่จะจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน ที่มีความต้องการพิเศษแต่ละกลุ่ม โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา และความเป็นธรรมมีการสนับสนุนงบประมาณเป็นค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการและลงทุนให้สถานศึกษา ตามนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

มีการสนับสนุนเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตามความเหมาะสมและความจำเป็น มีการสนับสนุนเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคล ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดโดยรัฐให้เท่าเทียมกัน การจัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียน ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น มีการจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา จัดให้มีระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษ แนวทางจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก ให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด มีการสนับสนุนให้บุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้สถานศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้สถานศึกษาสามารถ และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ตามความเหมาะสมและความจำเป็น มีการส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรต่างๆ โดยการสนับสนุนการอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

การบริหารงานพัสดุและวิชาการ มีการส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียนเอกสารทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีแรงจูงใจในการผลิต รวมถึงการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการสื่อสารทุกรูปแบบสื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครู อาจารย์ คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการผลิต พัฒนาและประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้มีคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น

เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมตามความจำเป็น ให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีมาตรการที่จะพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสม กับกระบวนการเรียนรู้ มีการจัดให้มีคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็น ต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคมและการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ตามความจำเป็น มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทานและผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตรา ค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อการพัฒนาคนและสังคม มีการจัดตั้งเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน ประสาน ดูแลให้ บริการทางเทคโนโลยี เสนอนโยบายแผนส่งเสริมและประสานการวิจัยการพัฒนาและการประยุกต์ใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการจัดระบบบริหารและการจัดการทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษาของชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการทั่วไป มีความพร้อมในการดำเนินการจัดการศึกษาและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปคณะกรรมการสถานศึกษา มีอิสระในการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษา โดยมีมาตรการให้มีการเตรียมความพร้อม ในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาจากรัฐ และดำเนินการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพมาตรฐาน ตามศักยภาพ ความพร้อมและความต้องการของท้องถิ่น โดยได้รับการประสาน และส่งเสริมสนับสนุนจาก กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกันเอง มีการปรับปรุง แก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาท้องถิ่น และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยไม่กระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา มีอิสระในการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษา

จตุพร มีณรงค์ (2548, หน้า 9-13) ได้กล่าวถึง ปัจจัยสนับสนุนการบริหารและการจัดการองค์การทางการศึกษาท้องถิ่นไว้ดังนี้

การบริหารจัดการด้านบุคคล คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในปัจจัยทั้งหมด เพราะคนเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้กระบวนการบริหารจัดการดำเนินไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ ซึ่งคนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ และสามารถทำงานสอดคล้องประสานกันได้เป็นอย่างดี

เป้าหมายในการบริหารจัดการด้านบุคลากร

1. วางแผนงานด้านบุคลากรทางการศึกษา ตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ตามเกณฑ์ที่กำหนด
 2. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด
 3. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพอยู่ตลอดเวลา
- มาตรการการบริหารจัดการด้านบุคลากร

1. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรรับผิดชอบงานด้านการศึกษา โดยเฉพาะ
2. ให้สถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านบุคลากรทางการศึกษา
3. จัดทรัพยากรในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และหรือมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์หรืองานดีเด่น เพื่อเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติ
4. จัดทำเกณฑ์การประเมินและดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรทางการศึกษาอย่างน้อยปีละครั้ง
5. จัดตั้งชมรมหรือองค์กรวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาวิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ
6. ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ความรู้ ความชำนาญและภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการด้านบุคลากร จะต้องมียุทธศาสตร์และมาตรการในการบริหารจัดการด้านบุคลากร ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการองค์กร เพราะบุคลากรเป็นตัวจักรสำคัญ ที่จะทำให้กระบวนการบริหารจัดการดำเนินไปสู่เป้าหมายความสำเร็จได้

การบริหารจัดการด้านงบประมาณ การบริหารงานจะต้องมีเงินงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งเงินเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ของภารกิจนั้น ๆ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา จากรัฐ บุคลากรองค์กรเอกชน และชุมชน มาใช้ในการบริหารการศึกษา และพัฒนาการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพในชุมชนของตน

เป้าหมายการบริหารจัดการด้านงบประมาณ

1. วางแผนการใช้ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างให้มีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมสนับสนุน ธารงศ์ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

มาตรการบริหารจัดการด้านงบประมาณ

1. จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่น เป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็น ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษ แต่ละกลุ่มโดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม

2. สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และลงทุนในสถานศึกษาตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

3. สนับสนุนเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันบังคับอื่น ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

4. สนับสนุนเงินอุดหนุนทั่วไป เป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน การศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยให้เท่าเทียมกัน

5. จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืม ให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น

6. จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น

7. จัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

8. ให้มีระบบการตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณ การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวทางการจัดการ การศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ หน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก

9. ให้ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตาม ความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

10. สนับสนุนให้บุคลากร ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

11. ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ โดยการสนับสนุนการ อุดหนุน และใช้มาตรการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้ เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

จะเห็นได้ว่า การบริหารงานจะต้องมีเงินงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งเงินเป็นปัจจัย หนึ่งที่จะสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ของ ภารกิจนั้นๆ

การบริหารจัดการด้านวิชาการและบริหารงานพัสดุ ทั้งนี้จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มี การผลิตและพัฒนาแบบเรียนเอกสารทางวิชาการสื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการ ศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถ ในการผลิตจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีแรง จูงใจในการผลิตสื่อการเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อการ ศึกษาตลอดจนการสื่อสารทุกรูปแบบ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่นเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ สนับสนุนการทำงาน ซึ่งจะต้องมีครบและใช้การได้ตามความต้องการ และจะต้องเป็นอุปกรณ์ใช้ ง่ายสะดวก มีคุณภาพและทันสมัยเพื่อจะอำนวยความสะดวกให้กระบวนการบริหารงานโครงการ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เป้าหมายการบริหารจัดการด้านวิชาการและบริหารงานพัสดุ

1. พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการ ผลิตการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
3. มีคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการรับส่งวิทยุ

กระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคมและการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อประโยชน์สำหรับการศึกษาระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

4. ระดมทรัพยากรเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาการสื่อสารและเทคโนโลยี

มาตรการการบริหารจัดการด้านวิชาการและบริหารงานพัสดุ

1. พัฒนาบุคลากรทั้งด้านการผลิต การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2. พัฒนาขีดความสามารถผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอ ที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิต และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการด้านวิชาการและบริหารงานพัสดุ จะต้องมีการบริหารจัดการ และมาตรการการบริหารจัดการด้านวัสดุ และอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ ในการผลิตและจัดให้มีการสนับสนุนการผลิต และมีแรงจูงใจในการทำงาน โดยอุปกรณ์ต่างๆ จะต้องใช้ง่ายสะดวก มีคุณภาพและทันสมัยเพื่อจะอำนวยความสะดวกให้กระบวนการบริหารงานโครงการสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารจัดการด้านงานทั่วไป วิธีการดำเนินงาน เช่น การจัดคนรับผิดชอบงานแบ่งงานขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ การบริหารงานให้สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการ (บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ในการจัดการเป็นอย่างดี มีภาวะผู้นำที่ดี รู้จักการมอบหมายงาน สนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเพิ่มขึ้น ตลอดจนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน รู้จักครองคนรู้หลักการบริหาร)

โรงเรียนเป็นองค์กรระดับปฏิบัติที่อยู่ล่างสุด ของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายใต้โครงสร้างของการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่าเขตพื้นที่การศึกษาสถานะขององค์กรคือ โรงเรียนจะถูกยกขึ้นเป็นนิติบุคคล เพื่อรองรับนโยบายของการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ ที่เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมคือการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่น่าจับตามอง และน่าสนใจหลายๆ ฝ่าย โดยเฉพาะชุมชนในท้องถิ่นที่ต่างคาดหวังและเชื่อมั่นว่า โรงเรียนยุคใหม่จะเป็นองค์กรหลักสำคัญของ

การสร้างเชื่อมั่น ในด้านมาตรฐานและคุณภาพของการจัดการศึกษา ให้บังเกิดขึ้นกับผลผลิต คือ นักเรียนในท้องถิ่นหรือชุมชนนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ระบบการบริหารและการจัดการทางการศึกษาของท้องถิ่น ถ้ามีความสอดคล้องกับระบบ การจัดการศึกษาของชาติแล้ว จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อนักเรียน โดยเน้นการ มีเอกภาพเชิงนโยบาย มีความหลากหลายในการปฏิบัติ อีกทั้งสร้างความพร้อมให้เกิดขึ้นในการ ดำเนินการจัดการศึกษาและส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นให้ มากขึ้นทั้งในด้านการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนเพื่อการศึกษา

เป้าหมายการบริหารจัดการดำเนินงานทั่วไป

1. องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนการจัด การศึกษาจากรัฐในทุกๆด้าน
 2. จัดการศึกษาของท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุ ไว้ในกฎหมายทั้งนี้ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาเอกชน
 3. องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบ ของคณะกรรมการ
 4. สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษา
- มาตรการด้านการการบริหารจัดการดำเนินงานทั่วไป
1. มีความพร้อมในการถ่ายโอน
 2. ปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งและเสนอแนะการแก้ไขให้ เชื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาของท้องถิ่น
 3. ให้มีคณะกรรมการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมขององค์กร ประกอบของส่วนท้องถิ่น
 4. ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับ ติดตามและ ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการด้านการศึกษา

โดยสรุปได้ว่า การบริหารจัดการทั่วไป เป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การ ดำเนินงานด้านการศึกษาประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว หากต้องการให้กระบวนการจัดการศึกษา ประสบผลสำเร็จ จะต้องสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ อันจะนำองค์การทางการ ศึกษา ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี ดังกล่าว มาข้างต้นไปประยุกต์ใช้ตาม ความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น

สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ เมื่อถ่ายโอนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักประการหนึ่งของการถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลาง และภูมิภาคมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การสร้างความมั่นใจ และตัดความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงในอนาคตความเท่าเทียมกัน ด้านสถานภาพและสิทธิประโยชน์ที่ได้รับก่อนและหลังการถ่ายโอนเมื่อพิจารณาจากสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ ที่พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแล้ว กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 21-32) ปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

1. เงินเดือนและเงินเพิ่มอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือนพนักงานครูเทศบาล และผู้บริหารสถานศึกษา มีสถานะเป็นข้าราชการประเภทหนึ่ง และได้รับเงินเดือนตลอดจนเงินเพิ่มอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือนจากงบประมาณเงินอุดหนุนของรัฐ ประกอบกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ต้องนำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย ฉะนั้น เงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินเพิ่มเพื่อการครองชีพ ชั่วคราว เงินเพิ่มสำหรับครุการศึกษาพิเศษเบี่ยงกันดาร ฯลฯ พนักงานครูส่วนท้องถิ่น จะได้รับ เช่นเดียวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอย่างไรก็ตาม การมีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น ทำให้พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่น ได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับพนักงานส่วนท้องถิ่นตำแหน่งอื่นอีกด้วย เช่น การเลื่อนระดับเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้บริหารก่อนเกษียณอายุราชการหนึ่งระดับ หรือการได้รับเงินโบนัสไม่เกิน 5 เท่า ของอัตราเงินเดือน

2. ค่าตอบแทนพนักงานครูเทศบาล ได้รับค่าตอบแทนทัดเทียมกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นการเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งผู้ที่จะเป็นสมาชิก กบข. จะต้องเป็นข้าราชการพลเรือน อย่างไรก็ตามขณะนี้กระทรวงการคลัง ได้เสนอแก้ไขกฎหมายพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 ให้ข้าราชการที่เคยเป็นสมาชิก กบข. อยู่ต่อไปค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้รับ เช่นเดียวกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ เงินสวัสดิการการศึกษาบุตร เงินสวัสดิการการรักษาพยาบาล เงินทำขวัญ เงินรางวัลกรรมการสอบ เงินค่าสอนพิเศษ เงินสมนาคุณวิทยากร เงินค่าตอบแทนกรรมการผู้อ่านผลงานทางวิชาการ เงินค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจการจ้าง ฯ ค่าเบี้ยประชุม ค่าเช่าบ้าน เงินเกี่ยวกับศพ บำเหน็จบำนาญ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการทั้งในและนอกราชอาณาจักร ค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับภูมิลำเนา เงินช่วยกรณีตายระหว่างปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมทั้งในและต่างประเทศ ฯลฯ

3. สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงิน ซึ่งพนักงานครูเทศบาล ได้รับ เช่นเดียวกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สิทธิการลาป่วย ลาคลอดลากิจ ลาพักผ่อน ลาอุปสมบทหรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ลาศึกษาต่อ ลาไปอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ลาติดตามคู่สมรส ลาเข้ารับการตรวจเลือก หรือเตรียมผลการนับอายุราชการการขอพระราชทานเพลิงศพ การฌาปนกิจสงเคราะห์ การตรวจสุขภาพ ประจำปี ฯลฯ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ ภายใต้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 มาตรฐานวิชาชีพ และวิทยฐานะในการบริหารงานบุคคล พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ได้กำหนดมาตรฐานให้ต้องนำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับอนุโลม ฉะนั้น เมื่อมีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 กำหนดให้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ปรับเปลี่ยนระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการบริหารงานบุคคลพนักงานส่วนท้องถิ่น ก็จะต้องนำบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว มาปรับปรุงมาตรฐานหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลของพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่นด้วย ส่งผลให้พนักงานครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำรงตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และได้รับเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ ตามพระราชบัญญัติเงินเดือนเงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 เช่นเดียวกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

3.2 ความก้าวหน้าในวิชาชีพความก้าวหน้าของพนักงานครู และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 เป็นความก้าวหน้าตามศักยภาพความชำนาญการ หรือความเชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาชีพ มิได้ขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียนหรือระดับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตนสังกัด พนักงานครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติ สามารถขอประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กำหนดตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กคศ.) และได้รับเงินวิทยฐานะ จากงบประมาณอุดหนุนของรัฐ จนกว่าจะเกษียณอายุโดยไม่มีข้อจำกัด เช่นเดียวกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

4. โอกาสในการโอนย้าย

4.1 การโอนย้ายในสายงานเดียว ก็นอกจากความก้าวหน้าในสายอาชีพของแต่ละตำแหน่งแล้ว พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังสามารถโอนย้ายตามความจำเป็นไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศ ทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติในการบริหารงานบุคคลเหมือนกัน การโอนย้ายเปลี่ยนสายงานเนื่องจากมาตรฐานกำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีถึง 13 สายงาน บุคลากรทุกตำแหน่ง สามารถโอนย้ายสับเปลี่ยนไปสู่สายงานอื่น ที่มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานแม้จะเป็นการโอนย้ายเปลี่ยนสายงาน จากตำแหน่งระดับสถานศึกษาไปสู่ตำแหน่งในระดับกองการศึกษา ก็สามารถทำได้ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะสามารถสอบคัดเลือกเปลี่ยนสายงาน ไปสู่ตำแหน่งผู้บริหารกองการศึกษา แล้วยังสามารถเปลี่ยนสายงานไปสู่ตำแหน่ง รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตำแหน่งผู้อำนวยการอื่น ๆ ได้หากมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้นๆ

5. กำหนดให้มีองค์กรการบริหารงานบุคคล เพื่อรองรับการถ่ายโอนคณะกรรมการบริหารงานบุคคลพนักงานส่วนท้องถิ่น กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดเป็นการเฉพาะ โดยจัดตั้งในรูปขององค์กรไตรภาคี ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนส่วนราชการและผู้แทนคุณวุฒิ รวมทั้งจำนวนประมาณ 18 คน ทำหน้าที่พิจารณาความดีความชอบ การบริหารงานบุคคล (การบรรจุ แต่งตั้งโอน ย้าย เลื่อนระดับ/วิทยฐานะฯ) ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนนำเสนอ คณะกรรมการข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด (ก.จ.จ. ก.ท.จ. และ ก.อบต.จังหวัด) ให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นใจ ให้แก่ข้าราชการครูที่ถ่ายโอน โดยสรุปโรงเรียนที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กหรือใหญ่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ก็จะได้รับความก้าวหน้าตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด มิได้ขึ้นอยู่กับขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขนาดของกองการศึกษา หรือระดับของปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนรวมทั้งสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ ก็จะได้รับเหมือนหรือดีกว่าเดิม

6. การมีส่วนร่วมของผู้แทนครู ในการบริหารงานบุคคลในระดับของ

ท้องถิ่นกระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอให้มีคณะกรรมการในการบริหารงานบุคคล ในระดับท้องถิ่น ของครูโดยเฉพาะ โดยให้มีผู้แทนของผู้บริหารและครูเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นกรรมการด้วย

การบริหารการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา ต้องยอมรับกันว่า ยังมีได้เป็นระบบที่เป็นการเอื้อ อำนาจต่อการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพราะยังเป็นระบบอำนาจ อำนาจในการบังคับ บัญชา การตัดสินใจ การอนุญาต อนุมัติ ตลอดจนการบริหารงานบุคคล การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งและการเงินหรืองบประมาณ ในการบริหารการศึกษานั้น อยู่ที่ส่วนกลาง หรืออยู่ที่กระทรวง ทบวง กรม ระบบการบริหารดังกล่าวนี้ เป็นสายการบังคับบัญชาที่ก่อให้เกิดความล่าช้า และไม่สนองตอบต่อความต้องการของท้องถิ่นต่างๆได้ จึงทำให้การบริหารการศึกษาไม่เกิดผลดีหรือไม่ มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

วิธีการหนึ่งที่เป็นการช่วยให้การบริหารเกิดความคล่องตัวก็คือ การกระจายอำนาจในการบริหารการศึกษา เป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่างๆ ขององค์การหรือตามระดับชั้นขององค์การ โดยให้ทุก ส่วนขององค์การ ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทั้งนี้การให้บุคคล คณะบุคคล หรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารนั้น เป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตย การกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษา จะทำให้บางส่วนขององค์การมีความเป็นอิสระ (Autonomy) จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการกระจายอำนาจบริหารการศึกษา คือ การปรับปรุงหรือพัฒนาสถานศึกษา

การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษานั้น เป็นการถ่ายโอนอำนาจ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบจากศูนย์กลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปยังพื้นที่หรืออาณาเขตรอบๆ จากระดับบน ไปสู่ระดับล่าง หรือจากระดับชาติไปสู่ท้องถิ่น เป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปสู่ระดับภูมิภาค และระดับโรงเรียน โดยหลักการแล้วเป็นอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน

กล่าวโดยสรุป การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา เป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบในการตัดสินใจทางการบริหารการศึกษา จากส่วนกลางไปสู่ระดับล่างหรือระดับปฏิบัติ ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนในท้องถิ่น หน่วยงานและสถานศึกษา

งานการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง

สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัด กระทรวงมหาดไทย (2539) ได้รายงานการวิจัยเรื่อง บทบาทและความสัมพันธ์ของส่วนราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ผลรายงาน การวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาการบริหาร ในด้านโครงสร้างขาดประสิทธิภาพ

ด้านการจัดการศึกษา และระบบงานด้านการบริหารบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารการคลังและงบประมาณ มีข้อจำกัดในการกำหนดโครงสร้างทางการบริหาร ซึ่งส่งผลต่อการเตรียมบุคลากรเข้ามาช่วยงานความอิสระ ในด้านการบริหารการเงินและการคลังมีน้อย เนื่องจากมีความเข้าใจในระเบียบวิธีปฏิบัติไม่ถูกต้อง และรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังมีน้อยเกินไป

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้รายงานการวิจัย เรื่อง การประเมินสภาพความพร้อมของท้องถิ่นในการขยายการศึกษาพื้นฐาน 12 ปี (โครงการวิจัยร่วมระหว่างกรมวิชาการและกรมสามัญศึกษา) ผลรายงานการวิจัยพบว่า ความพร้อมด้านบุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานสนับสนุนการศึกษาในท้องถิ่น ของเขตการศึกษา 12 ยังไม่มีความพร้อม นอกจากนี้การกระจายอำนาจในส่วนของกระทรวงศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ต้องการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละจังหวัด เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากร ครูอาจารย์ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ก็ยังไม่มี ความชัดเจนเพียงพอ

พิณสุดา สิริรังศรี และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541) ได้รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.... องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัด ผลรายงานการวิจัยพบว่า ยังมีข้อเสียหลายประการ ในการที่จะกระจายอำนาจด้านการบริหารการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งส่งผลทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการในด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา ซึ่งเมื่อมีการกระจายอำนาจอย่างสมบูรณ์ลงไป ก็จะมีผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร การเงิน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาซึ่งยังขาดความเข้าใจเป็นอย่างมาก

สุชาติ ศรีโสภณ (2545) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาการเตรียมความพร้อม ปัญหาและความต้องการสำหรับการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังไม่มีการเตรียมความพร้อมที่ดีพอในการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละจังหวัด ยังไม่มีความเข้าใจที่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การจัดโครงสร้างการบริหาร และการรับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษา การวางแผน การดำเนินงานการจัดงบประมาณ การเตรียมบุคลากรการประสาน

ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นและชุมชน ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนนั้นอาจเป็น เพราะว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารจากส่วนกลาง ในเรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษาไปสู่ ท้องถิ่น ยังไม่ดีพอ และกระแสการเปลี่ยนแปลงและการเคลื่อนไหวในเรื่องดังกล่าวยังมีไม่มากพอ จึงยังไม่ทำให้เกิดความตื่นตัวขึ้นในท้องถิ่น

2. องค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออก ยังมีปัญหาสำหรับการ จัดการศึกษาระดับท้องถิ่น ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อยู่บ้างเนื่อง จากเป็นเรื่องที่ใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่งในการสร้างความเข้าใจ ในการทำงานทางด้าน การจัดการศึกษา แต่เนื่องด้วยปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับโรงเรียนใน ท้องถิ่นบ้างแล้ว โดยการให้การสนับสนุนแก่ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งถือว่าได้รับทราบและเห็นปัญหา ของท้องถิ่นพอสมควร ซึ่งบางเรื่องสามารถแก้ไขดำเนินการได้ และบางเรื่องยังต้องอาศัยทำความเข้าใจ ต่อไปอีก

3. องค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออก มีความต้องการปัจจัย หลายด้าน สำหรับการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้แก่ ความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา เช่น ปรัชญา การ ศึกษา หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ความต้องการด้านความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการบริการการศึกษา อาทิ เช่น การบริหารและการจัดการศึกษา การจัดโครงสร้าง การบริหารและจัดการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่น หลักการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน ตำบลกับการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลใน การจัดการศึกษา ความต้องการด้านบุคลากร อาทิ เช่น บุคลากรทางการศึกษาที่เข้ามาดำเนินการ จัดการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษา การพัฒนา บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีคุณวุฒิและความรู้ทางด้านการศึกษา ความต้องการ ด้านงบประมาณ ยังมีความต้องการการเงินและงบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลางมาก ขึ้น เพื่อสามารถนำไปดำเนินการในการจัดการศึกษาท้องถิ่น และด้านบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา ซึ่งยังมีความเข้าใจชัดเจนไม่มากนัก

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษา กรณีหากมีการถ่ายโอนสถานศึกษาไปสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนนะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหาร สถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 มีกรอบแนวคิด ดังนี้

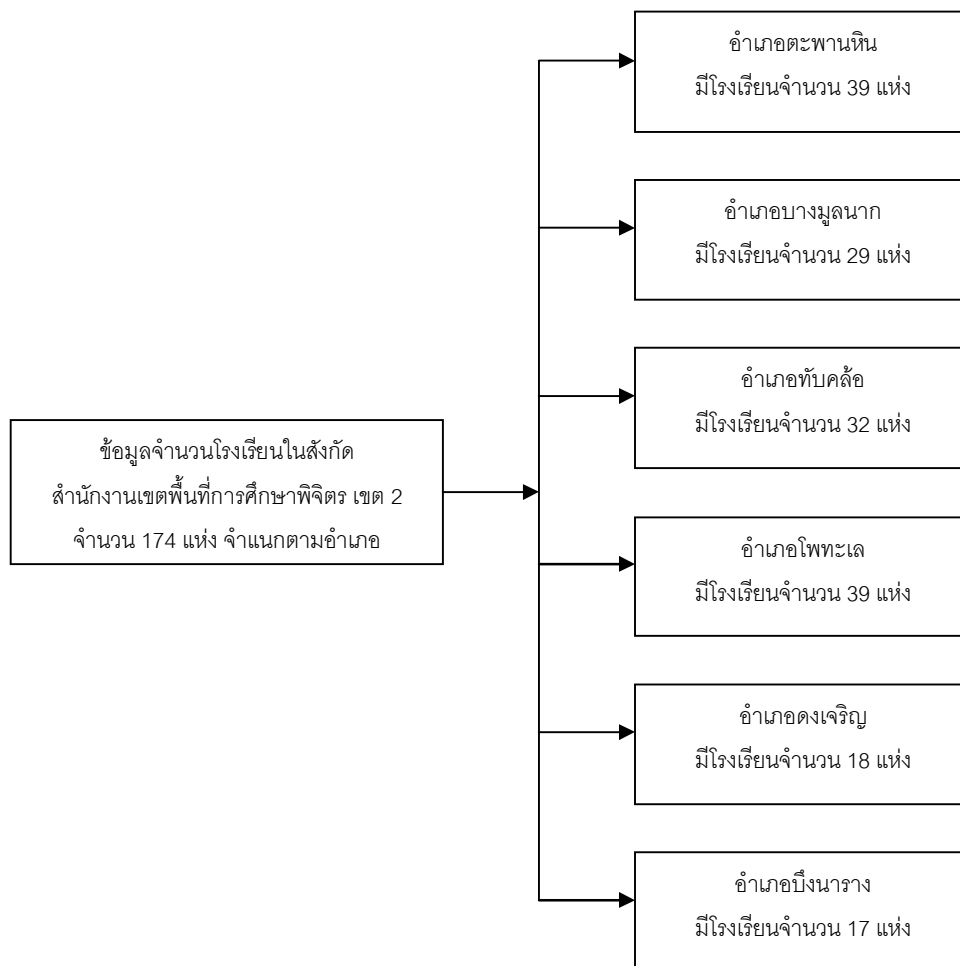
การถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษา

การถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษา ได้แก่ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับโอน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับหรือประเภทใด หรือหลายระดับ หรือหลายประเภท และการ บริหารการศึกษาจากสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสถาน ศึกษา ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2549, หน้า 7)

จัดทำบัญชีถ่ายโอนภารกิจพร้อมเอกสารหลักฐาน โดยให้ครอบคลุมถึงภารกิจในการ บริหารจัดการของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน

1. ด้านการบริหารวิชาการ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ประกอบด้วย 6 อำเภอ ดังนี้

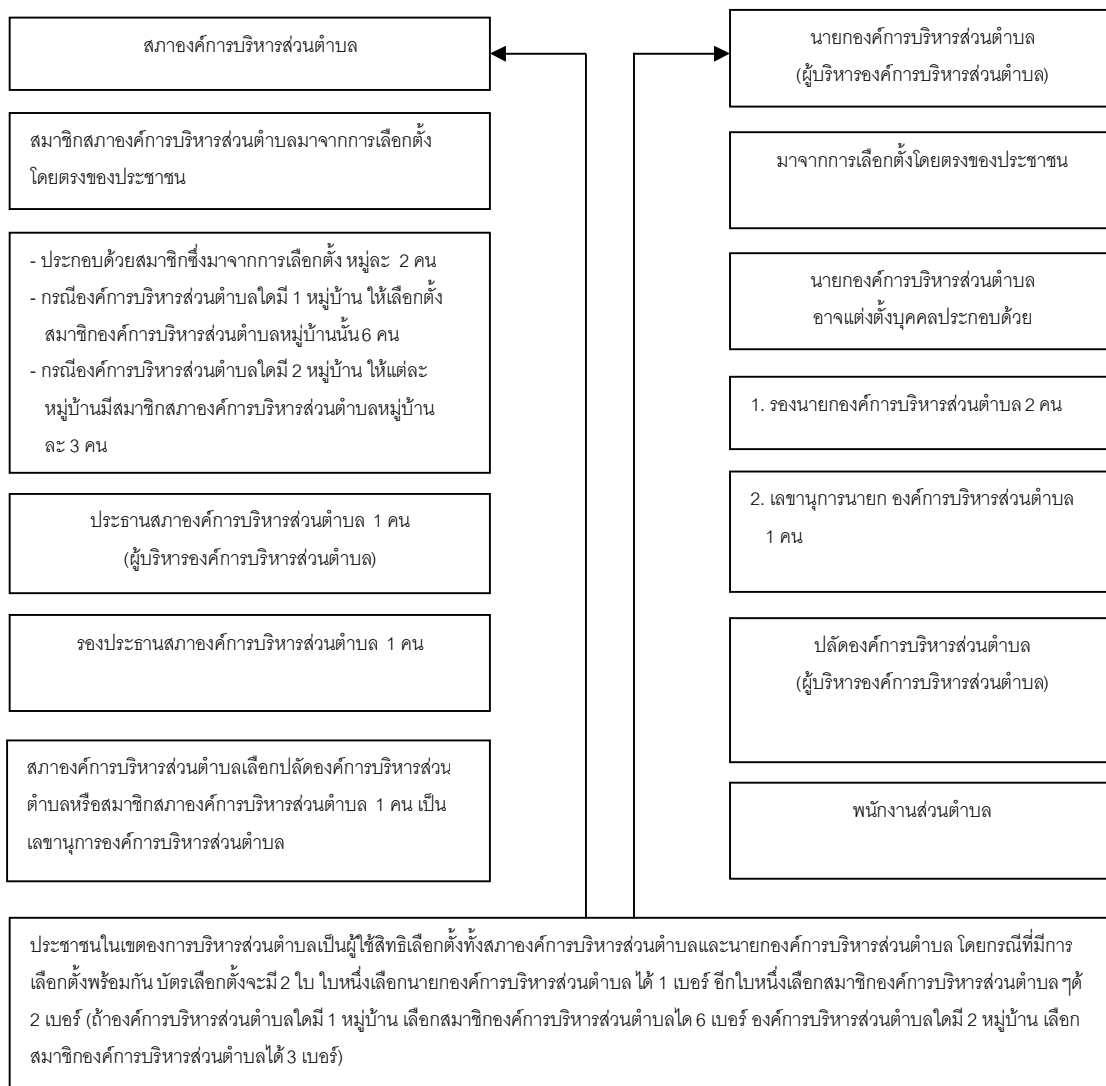

ภาพ 1 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 แยกตามอำเภอ

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2. 2552

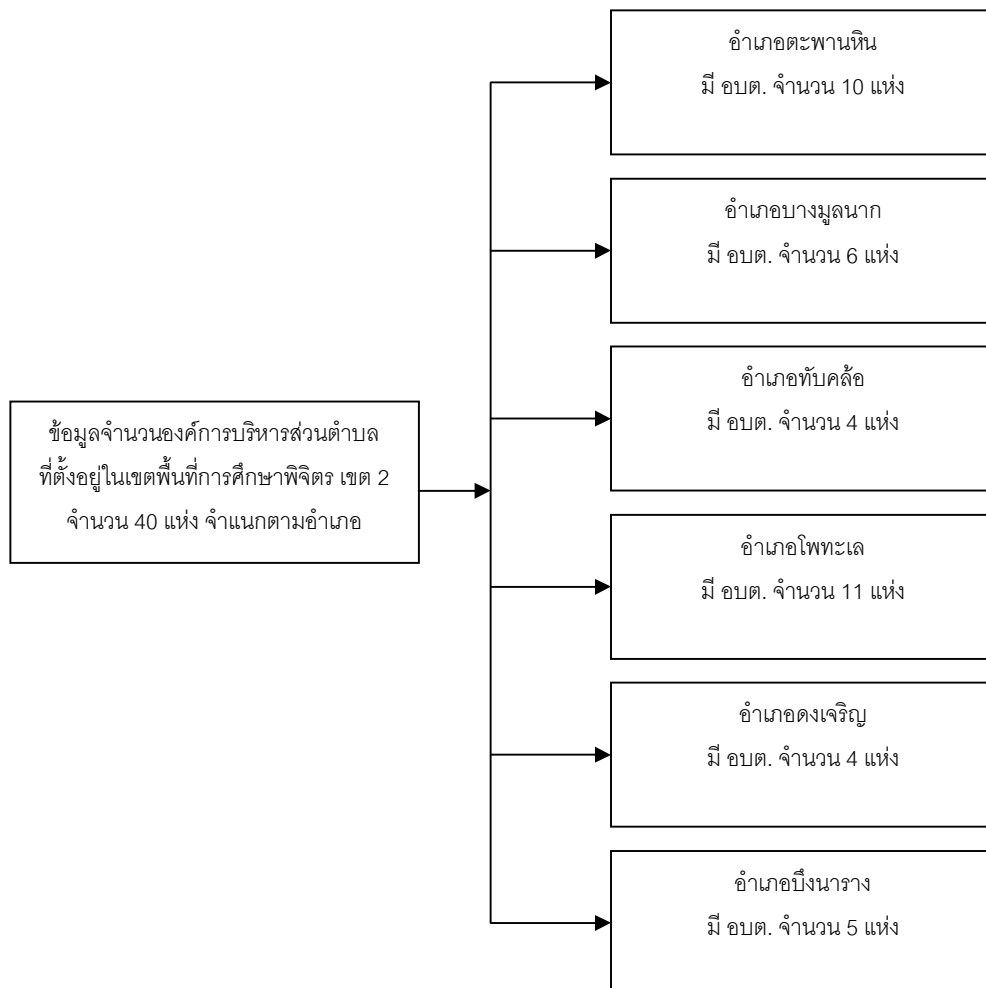
รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 โดยมีโครงสร้าง ดังนี้

ภาพ 2 แสดงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

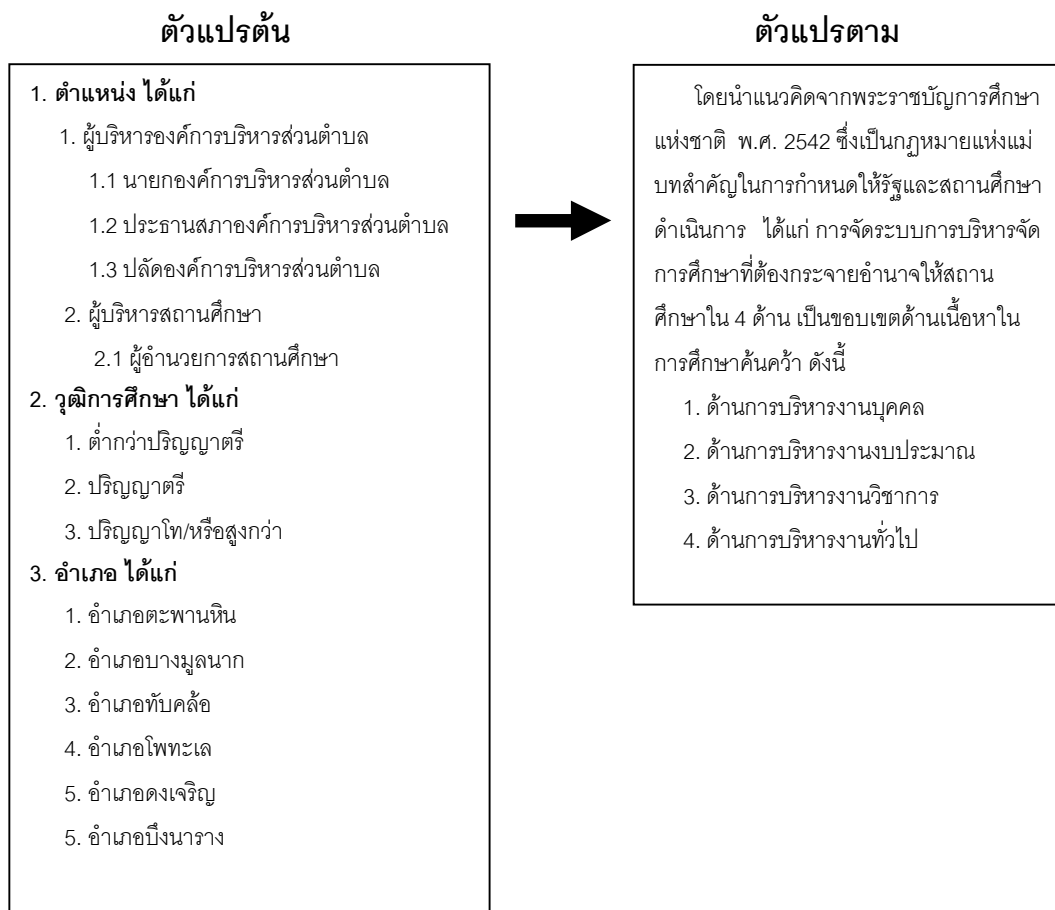
องค์การบริหารส่วนตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 6 อำเภอ ดังนี้

ภาพ 3 แสดงข้อมูลจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร. 2552

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการที่ศึกษาค้นคว้า

ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการที่ศึกษาค้นคว้า